

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز سه شنبه (۲۸) آذرماه ۱۳۴۶

فهرست مطالب:

- ۷- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع به اصلاح بعضی از مواد موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی هلند در مورد سرویسهای حمل و نقل هوائی بازرگانی بین دو کشور و ماوراء آنها .
- ۸- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای دکتر مجید رهنما وزیر مشاور .
- ۹- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای معاون وزارت بهداری .
- ۱۰- تقدیم دو فقره اصلاح بودجه و دو فقره صورت دیون بوسیله آقای معاون وزارت دارائی .
- ۱۱- طرح و تصویب گزارش کمیسیون دادگستری دائر بر منتفی بودن لایحه تشکیل شورای خانواده و ابلاغ بدولت .
- ۱۲- تعیین موقع جلسه بعد- ختم جلسه .
- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲- بیانات قبل از دستور آقای سعیدوزیری و بانو تربیت .
- ۳- تصویب صورت جلسه .
- ۴- تقدیم يك فقره اصلاح آئین نامه بوسیله نایب‌المعاون وزارت جنگ .
- ۵- سؤال آقای پردلی راجع به انتقال و عدم تعیین جانشین دبیران لیسانسیه زابل و جواب آقای وزیر آموزش و پرورش و ارجاع سؤال بکمیسیون رسیدگی بسئالات .
- ۶- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع بموافقتنامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی .

مجلس در ساعت نه و نیم صبح بریاست آقای مهندس عبدالله ریاضی تشکیل گردید

(شرح زیر خوانده شد)
غائبین با اجازه - آقایان :

مرتضوی - ساکینیان - دکتر عاملی تهرانی -

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .

دکتر فریور - نهرانی - دکتر رفیعی - توسلی - حشمتی -

غائبین بی اجازه - آقایان:

دکتر ابریشمی - شیخ بهائی - بختیار بختیار بها

غائبین مریض - آقایان:

پرویزی - فیاض - مهرزاد - سلیمانی کاشانی -
مهندس معینی زند - ادیب سمیعی - ارسنجانی - دکتر
فریور - بانو دکتر دولتشاهی

۳- بیانات قبل از دستور آقای سعید وزیری و

بانو تربیت

رئیس - نطقهای قبل از دستور را شروع میکنیم آقای
سعیدوزیری شریف بیابورد

سعیدوزیری - بعضی وقتها آدم از نبودن مردم در
درمیدان استفاده میکند وقتی ناطقین خوب نیستند و
درباره مطالب خوب و گلی تر و بهتری که خیلی بهتر میشود
صحبت کرد صحبت نکنند آدمهای بیکارهای مثل بنده از
موقعیت استفاده میکنند و میپزند وسط میدان (نمایندگان
صحیح است) (عباس میرزائی - شما آدم بیکاری نیستید
خیلی آدم فاضل و بزرگوار هستی همه هم تأیید
میکند) بهر حال امروز کتابی بدست من رسیده است که
خدمت همه خانمها و آقایان هم فرستاده اند کتابی است
بنام عصر پهلوی که بهمت وزارت اطلاعات و به مباشرت
مسئوم یک روزنامه نویس قدیمی و یک خادم مطبوعات که
خود او از خانواده ناسیونالیست قدیم بوده و هست (بکنفر
از نمایندگان - و جدید) منتشر شده اینکه عرض کردم
قدیم برای اینکه پدرش پیر شده است و از بنیانگذاران
مطبوعات است ایشان همتی کرده است چه نویسنده و طراح
کتاب چه دستگاه وزارت اطلاعات که این کتاب را چاپ
کرده است و واقعاً برای این کتاب خرج کرده است من
من حیث اینکه راجع بوزارت اطلاعات صحبت کنم
و با راجع بیک شخصی صحبت کنم این مطالب را عرض
نمیکم بنده من حیث این صحبت میکنم که این کتاب
یک شرح حال بالنسبه رسائی است از زندگی مظهر ایرانی

افراد افتخار بکنند که کارگر بودند و کیل مجلس شدند
دفعتن بودند و کیل مجلس شدند و با روشنفکر بودند و
کیل مجلس شدند با وزیر یا امیر (بانو جهانبانی - و با
زن بودند و کیل مجلس شدند) بله بسیار یادآوری خوبی
فرمودید سرکار خانم جهانبانی و آنچه را که ما امروز در
سایر همری و حمایت شاهنشاه داریم (در اینموقع آقای وزیر
آموزش و پرورش وارد تالار جلسه شدند) - با موقع تشریف
آوردند آقای وزیر آموزش و پرورش بنده عرض میکنم آنچه
که ما امروز در سایه رهبری و رشادت و شجاعت محمدرضا
شاه در زمینه آزادی و ترقی نسوان داریم نباید فراموش کرد
که اولین سنگ بنایش زار شاه کبیر گذاشت و همین
سرکار خانم تربیت را که هر وقت می بینیم یاد روزهای
گذشته می افتیم (خنده نمایندگان) بنظر بنده این خنده
را بخاطر می آورد که شما جز اولین رده زنان لایق و مترقی
در پیشگاه رضاشاه کبیر استاده بودید و آن شادروان
این قدمهای آزادی نسوان را با باها قدمهای شما در این
مملکت برداشت بلی اینطور است آن روزها که نوبی مدرسه ها
بودیم داشتیم فکر میکردیم جای فلان رئیس الوزرا فلان
وزیر ، فلان امیر لشکر را ما میخواهیم بگیریم ولی من
غلب این بچه های امروز را در خانواده های منم که ایده آل
ندارند جناب آقای وزیر آموزش و پرورش این مسئله
مربوط به جناب عالی نیست متأسفانه مسئله مسئله زمان است
زمانی که متأسفانه علت منقطع شدن رشته های ارتباطی
بمملکت باستن ، باستانیش و خوب نه بیوستن به سن نازه بوجود
آمده است یعنی یک دوران باصطلاح عبوری یک دوران
وقت - بنظر بنده باید در یک چنین دورانی بزور تربیت بزور
آموزش و پرورش جوانان و بچه ها و اولادان این مملکت با داد
که ایده آل داشته باشند متأسفانه باید گفت که این بچه ها
بله آل ندارند و باید اقرار کنیم که بچه های ما در این
روزگار الگو برای آدم شدن ندارند آن روز صحبت میکردم
با سه نفر آدمهایی که اهل تجربه و دلسوزی هستند
گفتند که ما میخواهیم که فرض بفرمائید امیر لشکر
نوم ، رئیس الوزرا شویم ، فلان دانشمند شویم ،

میخواستیم در زمینه علمی ابوعلی سینا شویم این بچه های
اینطوری چه میخواهند بشوند اسم دوسه آرتیست را بردند
و گفت بچه های ایندوره میخواهند فلان آرتیست بشوند
بنظر بنده بزرگترین وظیفه اینک بر عهده وزیر آموزش
و پرورش و گردانندگان آموزش و پرورش این روزگار
است اینستکه در این بچه ها و در اولادان این عصر ایده آل
بوجود بیآورند حال آنکه کتاب شرح حال رضاشاه کبیر را
را می بینم بنظرم باید که رضاشاه یک نمونه و یک الگوی
فکری صحیح و خوبی برای بچه ها و جوانان این مملکت
باشد یعنی جوانان ، بچه ها باید بدانند
که از هیچ یک آدم بزرگ و قوی نباید بشوند جوانان
و بچه های عزیز ما باید بدانند که میشود در همین سرزمین
در روی خرابه های گذشته این مملکت ایران نوبن آباد
و بلند ساخت این جوانها باید بدانند که در همین مملکت
میتوان مراکز تحقیقاتی و تبلیغاتی بسیار بزرگ بوجود
آورد این بچه ها و جوانها باید بدانند که نباید فقط
چشمشان را بندوزند به خارج از مرزها و دروازه های این
مملکت که از آنجا ارمغانهای علوم بسوقات بیاید باید
جوانها و بچه های ما بدانند که میتوانند بر مشکلات علمی
پیروز بشوند باید بچه های ما در این فکر باشند که اینها
سرطان را شکستند و مغلوب بکنند اینها باید یاد بگیرند
که عالیترین اختراعات و اکتشافات فضائی را بکنند اینها
باید اعتقاد و ایمان پیدا کنند که خواهند توانست از
همین مملکت عالیترین تمدن ها و فرهنگ ها و بهترین
زندگی ها و سرمشق ها را برای دنیا فراهم کنند ملاحظه
فرمودید من قدم صحبت کردن در باره عصر پهلوی با فقط
زندگی شخصی رضاشاه کبیر نبود بلکه برای این بود که
عظمت رضاشاه ، کارهای رضاشاه ، تاریخ رضاشاه از زمانی که
در اختیار ما مانده است از زندگی و کارهای رضاشاه
خود بخود برای ما بهترین الگو و راهنمایی است که همه
بدانند رضاشاه کی بود این را از جهت وزارت آموزش و
پرورش عرض کردم این کتاب چاپ شده یک فیلمی است
کوانیک هنوز ناقص و نارسا است ولی باز هم زحمت
کشیده اند و تهیه کرده اند تربیتی بفرمائید که بچه های

زاد مدرسه به بیند و ورق بزنند بدانند ایران در چه حال بود و چه شکلی شد رضاشاه کی بود از کجا آمد چه کارهایی کرد چگونه تمام شد و در لحظات حساس چگونه در مقابل سختی ها مبارزه کرد (دکتر صدر - جناب آقای سعیدوزیری بالاخره فرمودید که این کتاب را کی نوشته باید میفرمودید آقای دانش نوبخت نویسنده آن است) جنابعالی فرمودید بنده دیگر عرض نمیکنم چون بنده بعنوان نماینده مجلس دارم صحبت میکنم نه بعنوان مبلغ افراد (احسن) بسیاری از مردم رفیق بنده هستند جنابعالی هم رفیق بنده هستید این را اگر بنده میخواستم اینجا تبلیغ بکنم باید میگفتم که بان ایرانیم نه ناسیونالیسم مطلق خواستم با جنابعالی تعارفی نکرده باشم (احسن - احسن) چون بنده عادت ندارم تعارف بکنم (احسن) خیلی متشکرم

رئیس - خانم تربیت بفرمائید

بانو تربیت - با اجازه مقام ریاست بنده از جناب آقای سعیدوزیری نهایت تشکر را دارم که بنده را غرق لطف و محبت فرمودند و واقعاً از یک روح بزرگ و از یک روز بزرگ و تاریخی اینجا یاد کسزدند عقیده مورخین بر این است که تمام خدمات اعلیحضرت رضاشاه فقید بنیان گذار ایران نوین همه در راه ترقی و تعالی این مملکت بود ولی این اقدام بزرگ و تهویر آمیزی که در آن عهد فرمودند و زنان ایران را از قید بند و از گوشه نشینی نجات دادند و آنها را رهنمون سعادت ، سلامت ، تحصیل دانش و خدمت بوطن شدند این بزرگترین خدمتی بود که انجام داده اند (صحیح است) یعنی روز ۱۷ دی ۱۳۱۴ واقعاً یک نقطه عطفی در زندگی ملت ایران بود (صحیح است) چون تا آنوقت نیمی از افراد ایران محروم از اجتماع زندگی میکردند و فقط میتوانستند در راه تربیت بچه ها و آنها هم ناقص اقدام کنند با کمال تأسف که عرض میکنم فردی که وارد اجتماع نیست نمیتواند بچه خود را هم مطابق روز مطابق بندگی و مطابق اجتماع تربیت کند اما بنده بیاد آن روز تاریخی که همیشه آویزه گوش من است فرمایشات

اعلیحضرت فقید را میخواهم از پشت این تریبون حضورتان عرض کنم پس از اینکه با دلایلی در باره آزادی نسوان فرمایشاتی فرمودند به یک مطلب مخصوصاً توجه کردند که زنان ایران باید از اسراف و تبذیر خودداری کنند و بدانند این عمل و اقدام فقط و فقط برای این بوده که دوشادوش مردها برای پیشرفت و تعالی مملکت خود کار کنند اما بیائیم از روی انصاف به بینیم آیا حقیقتاً همینطور شده من متأسفانه ناچارم بگویم که بتمام و کمال نتوانستیم در راه و روش فرمایشات اعلیحضرت رضاشاه فقید پیش برویم آنهم جناب آقای سعیدوزیری گوشه ای اشاره کردند که بسته به تربیت جوانان است از آن تاریخ مخصوصاً بسته به تربیت و روش صحیح دختران مملکت است درست توجه بفرمائید در کشور ما مدارس ما مریمان ما باید توجه بفرمائید که اصلاً غرض و هدف از تربیت ما چیست هدف این است که آنها را مبارزان لایق مبارزان دانشمند و همچنین همسران لایق و همسران دلنواز تربیت کنیم متأسفانه من نمیگویم و واقعاً از انصاف بدور است اگر بنده بگویم که در این مدت فرهنگ ما پیشرفت نکرده خیلی هم پیشرفت کرده پس از این اقدام شایان اعلیحضرت فقید رضاشاه کبیر تمام دانشکده ها درهای خود را روی زنان باز کردند زنان دانشمند در تمام رشته های دانشگاه بسیار داریم زنان کارمند زنان مربی خیلی داریم تمام اینها را نمیتوانیم منکر بشویم ولی البته خیلی دلمان میخواهد که زنان بیشتر ترقی کنند خیلی بیشتر بتوانند آن وظیفه ای را که اعلیحضرت فقید آن روز چه اعلیحضرت شاهنشاه آریامهر در روز تاریخی هشتم اسفند که تساوی حقوق به زنان اعطاء فرمودند در قبالتش مسئولیتی خواستند به این معنی که میگویند آنچه که حق است مسئولیت هم هست ما امیدوار هستیم که این مسئولیت را زنان ایران درک بکنند (صحیح است) دیرباز هم در یک جلسه ای که مادر سازمان زنان ایران داشتیم یکی از بانوان یعنی رئیس شورای زنان انگلیس داشت سخنرانی میکرد خدا شاهد است که بنده خودم سالهاست میگویم هر زن ایرانی در هر مقامی که هست اگر بتواند در یک هفته نصف روز خود را در او طلبانه به خدمات عام المنفعه بپردازد

چند ساعه فرهنگ و چه در امور خیریه چه در خدمات اجتماعی مانا چه اندازه ای میتوانیم به جامعه خودمان خدمت کنیم من توصیه میکنم به همکاران عزیزم به همسران و به دخترانشان توصیه بفرمایند چون نماینده مجلس هستند خانمهایشان هم در حوزه انتخابیه شان نمونه هستند همه سعی میکنند از آنها تقلید کنند روش آنها را پیروی کنند آنها سعی کنند که در خدمات اجتماعی پیشقدم شوند و موفق بشوند. بار دیگر من تشکر میکنم از جناب آقای سعیدوزیری که وادارم کردند که در اینجا عرضی عرض برسانم و همچنین از مقام ریاست که این امکان برای من پیدا شد که چند کلمه ای در تجلیل از رضا شاه کبیر که بنیان گذار ایران نوین بودند و همچنین بنده زبانم را فاعلاً و فاعلاً در این مدت کوتاه نمیتوانم حضورتان عرض کنم که اعلیحضرت شاهنشاه آریامهر چه خدمت بزرگی به ایران و ایرانی کردند چه اندازه زنان ایران مدیون وجود مقدس اعلیحضرت شاهنشاه آریامهر و همچنین شهبانوی محبوب خود هستند زیاد عرضی نمیکنم (احسن - صحیح است)

۳ - تصویب صورت جلسه

رئیس - راجع به صورت جلسه گذشته نظری نیست؟ آقای پردلی

پردلی - اصلاحات مختصری در عرایض بنده هست که تقدیم میکنم

رئیس - اصلاح میشود نظر دیگری نیست؟ (ظهاری نشد) صورت جلسه قبل تصویب میشود

۴ - تقدیم یک فقره لایحه اصلاح آئین نامه

بوسیله تیمسار معاون وزارت جنگ

رئیس - وارد دستور میشویم تیمسار سپهبد کاتوزیان تشریف بیاورد

سپهبد کاتوزیان (معاون وزارت جنگ) - با اجازه مقام ریاست طبق آئین نامه رسته ای که تصویب کمیسیون نظام مجلس شورای ملی رسیده تغییر رسته فرمان ارتش در داخل رسته های تخصصی امکان پذیر

نیست چون در عمل به اشکالاتی برخورد کرده است لایحه ای تقدیم میشود که در صورت تصویب برای اصلاح آئین نامه بکمیسیون ارجاع بشود

رئیس - بکمیسیون مربوط ارجاع میشود

۵ - سؤال آقای پردلی راجع به انتقال و عدم تعیین جانشین دبیران لیسانسیه زایل و جواب آقای وزیر آموزش و پرورش و ارجاع سؤال بکمیسیون رسیدگی بسئالات

رئیس - سؤال آقای پردلی از وزارت آموزش و پرورش مطرح است آقای پردلی بفرمائید

پردلی - سؤال بنده از وزارت آموزش و پرورش در مورد انتقال دبیران لیسانسیه ریاضی، فیزیک و شیمی است که همه آنها را منتقل کرده اند، اگر منتقل کرده اند چرا بجایشان لیسانسیه نفرستاده اند؟ امروز برای مردم یسک امید بزرگ اطفال آنها هستند و آئیه آنها و این درسایه تحصیل و کسب علم بر آورده میشود از این جهت بود که مردم با یک علاقه فوق العاده ای دنبال تحصیل اطفال و اولادشان هستند حالا اگر وضع تحصیلی بچه هایشان مختل بشود با درخواست هایشان انجام نشود خیلی برایشان ناراحتی پیش میآید سؤال من از وزارت آموزش و پرورش این است راجع به این کارها چه شده و چه کارهایی کرده اند (دکتر المونی - در خیلی از مدارس مملکت معلم نیست آنها اینجا نیست) عرض کنم اگر امروز تعداد معلم هم کم است مردم گفته بشود لیست داده بشود که تعداد دبیرستانهای سیگنال دوم چیست تعداد دبیر چند است باید حقیقت بفرم گفته بشود تا اطمینان پیدا بکنند اینطور نمیشود

رئیس - آقای دکتر هدایتی بفرمائید

دکتر هدایتی (وزیر آموزش و پرورش) - با عرض نهایت ادب بحضور نمایندگان محترم مجلس شورای ملی و با کسب اجازه از مقام محترم ریاست اجازه میخواهم سؤال نماینده محترم جناب آقای پردلی جواب عرض کنم سؤال جناب آقای پردلی این است که : چرا

لیسانسیه‌های ریاضی، فیزیک شیمی را از زابل منتقل کردید. ۲- اگر انتقال دادید چرا بجای آنها لیسانسیه نفرستادید. بنده سازمان آموزش شهر زابل را در محضر نمایندگان محترم تشریح خواهم کرد و در جواب سؤال نماینده محترم بعرض خواهم رسانید که آیا بجای معلمینی که بنقاط دیگر منتقل شده‌اند معلمی فرستاده شده است یا خیر. در مورد سازمان آموزش شهر زابل جمعاً در زابل ما ۴۲ کلاس دبیرستان داریم که از این ۴۲ کلاس ۳۱ کلاس متعلق بدوره اول و ۱۱ کلاس متعلق بدوره دوم است ۳۲ کلاس از این ۴۲ کلاس پسرانه و ده کلاس دخترانه است ۵۷۵ دانش آموز دبیرستانی در زابل داریم کسه از این تعداد ۲۷۸ نفر دختر و ۲۹۷ نفر پسر هستند برای این تعداد یعنی ۴۲ کلاس و ۵۷۵ دانش آموز ۵۷ نفر دبیر در حال حاضر مشغول تدریس هستند یعنی برای ۴۲ کلاس ۵۷ نفر از این تعداد ۲۴ نفر لیسانسیه کامل هستند و ۳۳ نفرشان فوق دیپلم دوره جدید دوساله تربیت دبیر که طی دوسه سال اخیر تأسیس شده و دیپلمه تعداد به این شرح است لیسانسیه شیمی دو نفر تاریخ جغرافی ۲ نفر طبیعی دو نفر فلسفه ۳ نفر ادبیات ۲ نفر فیزیک ریاضی یک نفر عربی و الهیات یک نفر زبان شش نفر فوق دیپلم ریاضی پنج نفر فوق دیپلم طبیعی ۸ نفر بطوریکه ملاحظه میفرمائید با توجه بکمبود دبیر که در سراسر کشور محسوس است و بنده در محضر نمایندگان محترم مجلس شورای ملی اعتراف میکنم با توجه به این کمبود دبیر سازمان آموزشی شهر زابل از لحاظ دبیر با توجه به قیاس با سایر نقاط کشور چندان با مشکل بزرگ مواجه نیست این جواب قسمت اول سؤال جناب آقای یردلی است در مورد سؤال اول که فرمودند که چرا لیسانسیه‌های فیزیک شیمی ریاضی را از زابل منتقل کردید بطوریکه نمایندگان محترم استحضار دارند دستگاه آموزش کشور تابع محض مقررات و قوانین کشور است که بتصویب قوه مقننه رسیده است بموجب این مقررات انسانهایی که در نقاط مختلف کشور به انجام وظیفه مقدس معلمی مشغول هستند بحق دارند

چنانچه ۱۲ سال ده سال بر حسب مورد در نقاط مختلف تدریس کرده باشند با استفاده از قوانین و مقررات موجود بنقاط دیگر منتقل بشوند یا اگر همس کارمند دولت هستند که شوهران آنها بجای دیگر منتقل شده اند بطباعت برای جلوگیری از انقراض یک خانواده همس او هم باید منتقل بشود بدون اینکه وارد جزئیات این مطلب بشوم که چه کسانی هستند که منتقل شده اند همینقدر عرض میکنم که روی این ضرورت بود اما در قسمت دوم سؤال نماینده محترم اشاره شده که اشخاصی را که انتقال داده اید چرا بجای آنها لیسانسیه نفرستاده اید عرض میکنم دو نفر دبیر امسال علاوه بر دبیرهای سال گذشته فرستادیم که یک نفر لیسانسیه فیزیک و ریاضی است و یک نفر لیسانسیه زبان بنا بر این بجای آن تعداد لیسانسیه که منتقل شده اند لیسانسیه معرفی شده اند این بود جواب سؤال نماینده محترم و امیدوارم موجب جلب رضایت نماینده محترم شده باشد ولی بطور کلی از آنجا که مسئله کمبود معلم چه در جلیان دیگر که در محضر نمایندگان محترم بود و چه افتخار مذاکره حضوری که با نمایندگان محترم داشتم و در همین جلسه هم بعضی از نمایندگان محترم عنوان فرمودند چنانچه مقام ریاست و نمایندگان محترم اجازه بفرمائید یک توضیحاتی بطور کلی در باره کمبود معلم و این دشواری بزرگی که در سراسر کشور هست بعرض می‌رسانم (عده‌ای از نمایندگان - بفرمائید) تشکر میکنم.

صدری کیوان - این را میخواستم خواهش کنیم

که یک توضیحات بیشتر درباره کمبود معلم بفرمائید بخصوص در روستاها.

وزیر آموزش و پرورش - اطاعت میکنم و تشکر

میکم از این فرصت و افتخاری که به بنده دادید بطوریکه نمایندگان محترم استحضار دارند بنیان فرهنگ هر کشور بر سه رکن بزرگ استوار است یکی معلم یکی کتاب و دیگر یعنی رکن سوم مدرسه و جا بنده در آغاز سال تحصیلی جاری با نهایت تواضع و فروتنی اعتراف کردم در مصاحبه مطبوعاتی رادیویی و تلویزیونی که در آن

آموزش و پرورش در سال تحصیلی جاری بر مشکل بزرگ کتاب فائق آمد ولی بر مشکل بزرگ کمبود معلم و کمبود جا یعنی مدارس فائق نیامد بنا بر این خود بنده هم با نمایندگان محترم در این زمینه هماهنگ هستم اما علت اینکه دستگاه آموزش کشور نتوانسته است برای مشکل فائق بیاید برای اینکه این مطلب را برای نمایندگان محترم تشریح بکنم و بعرض برسانم اجازه میخواهم این مطلب را بعرض برسانم که بطور کلی مسئله کمبود معلم یک مسئله‌ای است مثلاً به تمام کشورهای جهانی امروز در تمام جهان کمبود آموزگار و دبیر محسوس است همه کشورهای جهان از کمبود معلم و جا دچار اشکال هستند بنده برای نمونه عرض میکنم مقاله‌ای است که در یکی از مطبوعات منتشر شده در همین روزهای اخیر تحت عنوان کمبود معلم یک مشکل جهانی است و این مقاله ترجمه است از مضوعات بزرگ جهان در این مقاله نوشته شده که در تمام جهان مسئله کمبود معلم، آموزگار و دبیر مطرح است و مدتها کلاسهای خالی از معلم وجود دارد البته بنده این را که حضور نمایندگان محترم عرض میکنم منظوره هیچ وجه نوجبه قصوری که شده است نیست که احتمالاً ممکن است بعد از عرایض بنده قضاوت بفرمائید فقط محض اطلاع نمایندگان محترم این مطالب را بعرض می‌رسانم استحضار دارند نمایندگان محترم مجلس شورای ملی که هر سال از طرف یونسکو که یک سازمان وابسته به سازمان ملل متحد است و متعلق بهمه ملل جهان میباشد کنفرانس بزرگی از وزرای آموزش و پرورش همه کشورهای جهان برای بررسی مسائل مبتلا به فرهنگی همه کشورها و مشترک بین کشورها تشکیل میشود این کنفرانس که در دوسه سال اخیر که بنده هم افتخار شرکت در جلسات آنرا داشتم حتی در یکی از این جلسات به سائقه افتخاری که ملت ایران در سایه رهبری شاهنشاه در راه مبارزه با سیلای در جهان بدست آورده به افتخار ریاست کنفرانس نایل شدم مسئله کمبود معلم یکی از مسائلی بود که در این کنفرانس با نهایت دقت طی سه سال مورد بررسی قرار گرفت و مجموع مطالبات

و بررسی‌های این کنفرانس جهانی در مورد تعلیم و تربیت بصورت مجموعه‌ای منتشر شده و برای همه کشورهای جهان از طرف یونسکو که یک سازمانی است متعلق بهمه ملت‌های جهان فرستاده شده است در این مجموعه تحت عنوان کمبود معلم در مدارس یک مسئله جهانی است نوشته شده بنده خیلی معذرت میخواهم باختصار عرض میکنم در مقدمه‌اش گفته شده بررسیهایی که طی سه سال با حضور هشتاد و چند وزیر آموزش و پرورش جهان بعمل آمد این نتیجه حاصل شده است که در تمام کشورهای جهان تقریباً بدون استثناء (این عین عبارتی است که اینجا بکار برده شده) تقریباً بدون استثناء حتی در بزرگترین کشورهای جهان ۱- کمبود معلم بصورت یک مشکل بزرگ محسوس است. ۲- کمبود معلم در زمینه علوم ریاضیات فیزیک و شیمی و این دبیر علوم ریاضیات و فیزیک و شیمی است که بارها نمایندگان محترم از بنده خدمتگزار خواسته‌اند برای حوزه‌های انتخابیه خودشان کمبودی که وجود دارد جبران بکنیم و فرستاده بشود این نظر نمایندگان ۸۷ کشور جهان است که تقریباً بدون استثناء گفته شده است و مخصوصاً در اصل سوم گفته است در دوره دوم متوسطه این کمبود بیش از قسمت‌های دیگر محسوس است یک کنفرانس دیگر جهانی در ویلیامز بزرگ بازر بر رهبری سازمان فرهنگی و علمی جهانی یونسکو تشکیل شد در سال گذشته از نمایندگان فرهنگی جهان و شخصیت‌های بزرگ علمی جهان در این کنفرانس هم پس از بررسی عمیقی که بعمل آمد به این نتیجه رسیدند که مسئله کمبود معلم یک مشکل جهانی است و این بصورت یک بحران جهانی تعلیم و تربیت در این نشریه منتشر شده و برای کشورهای جهان فرستاده شده عرض کردم با عرض این مقدمه که مسئله کمبود معلم یک مسئله جهانی است بنده بهیچوجه قصد این را ندارم که فعالیت وزارت آموزش و پرورش را در زیر این سپردفاع چنانچه قصوری شده باشد کتمان کنم برای استحضار نمایندگان محترم مجلس شورای ملی بود که تا این معنی استحضار داشته باشند و برای مزید استحضار خاطرشان بود اما در ایران مسئله کمبود معلم را اگر بخواهیم بررسی

کشم باید عرض کنم که همانطور که خاطر نمایندگان محترم مستحضر است و بسیاری از نمایندگان محترم که خود از خادمین فرهنگ کشور بودند و خدمات بسیار ارزنده‌ای به فرهنگ این مملکت کرده‌اند بخوبی آگاه هستند که بنیان فرهنگ نوین ایران در یک گذشته خیلی نزدیک یعنی در آغاز شروع سلطنت دودمان پهلوی گذاشته شد و قبل از آن که در ایران فرهنگ بمفهوم امروزی کلمه وجود نداشت فقط تعداد معدودی آموزشگاه و مؤسسات خصوصاً در تهران وجود داشت و غیر از چند شهر بزرگ در سراسر کشور هم این مدارس خصوصی وجود نداشت این فرهنگ جدید از زمان دودمان سلطنت شاهنشاه قاجار رضاشاه کبیر بنیانگذاری شد و در زمان سلطنت شاهنشاه آریامهر به منتهای پیشرفت و ترقی رسید بنده برای اینکه چگونگی پیشرفت فرهنگ کشور را که مشکلات فعلی وزارت آموزش و پرورش در آن منعکس است بعرض نمایندگان محترم برسانم بدون اینکه ارقام خیلی خشک و زیادی را بعرض برسانم فقط چند رقم بزرگ اساسی درباره پیشرفت فرهنگ کشور از زمان سلطنت شاهنشاه آریامهر و مخصوصاً در پالهای اخیر بعد از انقلاب ششم بهم عرض میرسانم در تعلیمات ابتدائی سال به ۱۳۲۰ تعداد دانش آموزان ۲۸۶ هزار نفر بود در سال ۱۳۳۲ در موقعیکه در نتیجه قیام ملی ۲۸ مرداد ثبات و امنیت در کشور برقرار شد بعد از آن برنامه‌های اصلاحی شاهنشاه بزرگ بجزریان افتاد در آن موقع تعداد دانش آموزان به ۷۳۰ هزار نفر رسیده بود از ۲۸۶ هزار نفر به ۷۳۰ هزار نفر امروز بعد از گذشت کمی بیش از ده سال تعداد به دو میلیون و ۷۰۰ هزار نفر بالغ گردیده در تعلیمات متوسطه در سال ۱۳۲۰ تعداد دانش آموزان ۲۷۰۰۰ نفر بود در سال ۱۳۳۲ ۱۰۱۰۰۰ نفر امروز ۷۰۰۰۰۰ نفر در سراسر کشور دانش آموز مدارس متوسطه را تشکیل میدهند علاوه بر آنها در دانشگاهها در سال ۱۳۲۰ ۳۰۰۰ نفر مشغول تحصیل بودند در سال ۱۳۳۲ سه هزار نفر امروز چهار هزار نفر و حتی بیش از چهار هزار نفر در دانشگاهها مشغول تحصیل هستند (دکتر حکیم شوشتری - آقای دکتر دیپلمه‌های ۱۳۲۰ با سوادتر بودند یا حالا؟) ضمن عرض بهم برسانم این آماری

بودلماز پیشرفت فرهنگ کشور در بیست سال اخیر و مخصوصاً در سالهای انقلاب اما آنچه که موجب جنبش بزرگ در سراسر کشور گردید و نام ایران و پرچم ایران را در دنیا با افتخار و سربلندی به اهتزاز در آوردن تحولی است که در سایه انقلاب ششم بهم و تحت توجهات شاهنشاه آریامهر رهبر الیقدر کشور بصورت طرح بزرگ سپاه دانش در زمینه مبارزه با بیسوادی و توسعه تعلیم و تربیت در روستاهای کشور آنگونه که نمایندگان محترم خود از مشوقین سپاهیان انقلاب و سپاهیان دانش هستند که کمک‌های ارزنده‌ای برای پیش برد و هدف‌های انقلاب فرموده‌اند در خیلی از مسافرت‌هایی که به حوزه‌های انتخابیه‌شان فرموده‌اند خوب استحضار دارند که در روستاها امروز بیش از ۳۵ هزار نفر از جوانان و دیپلمه‌ها و جوانان ارزنده و دیپلمه بعنوان سپاهی دانش و سایر سپاهیان انقلاب رفته‌اند همان نقاطی است که در گذشته در آنجا نه مدرسه وجود داشت نه دارو نه درمانگاه نه راه وجود داشت هیچیک از نعمت‌های اولیه شری در این روستاها راه نیافتد بود ولی امروز در سایه انقلاب در مدتی کمتر از چهار سال که از اجرای اصل انقلاب میگذرد ۳۵ هزار نفر از جوانان ما پرچم انقلاب را در روستاهای ما برافراشتند و بیش از ۲۶ هزار مدرسه در روستاها بوجود آمده است این وضع شوخی نیست ۲۶ هزار دبستان در طی مدتی کمتر از ۵ سال (دکتر الموتی - همین دبستانها معلم ندارند) از تعداد ۲ میلیون و هفتصد هزار نفر دانش آموزان مدارس ابتدائی که بعرض رساندم يك میلیون و پانصد هزار نفر آنها فقط در روستاهای کشور هستند و این می‌سازد که در نتیجه این انقلاب ایجاد این مدارس در روستاهای کشور بالاخص بعد از انقلاب ششم بهم بوده است این تحول عظیم در روستاهای کشور که يك میلیون و پانصد هزار نفر دانش آموز به مدارس راه یافته‌اند این یکی از نتایج بزرگ انقلاب ششم بهم و جنبشی است که در سراسر کشور در زمینه تعلیم و تربیت بوجود آمده است البته افتخار آن نصیب شاهنشاه بزرگ است که درود ملت ایران تبار قدیم

مبارکشان باشد که اینطور در ظرف مدت کوتاهی این تحول بزرگ در روستاهای کشور ما بوجود آمده است و يك میلیون و پانصد هزار نفر از نوجوانان روستایی ما که در گذشته محکوم به انهدام و تباهی و از بین رفتن بودند امروز در سایه اصول انقلاب از نعمت سواد برخوردار میشوند و چیه بسا در بین آنها نواخ بزرگی در آتیه برای خدمت بوطن خودشان پیدا خواهند شد و خدمات ارزنده‌ای خواهند کرد و باز برای استحضار خاطر نمایندگان محترم عرض میکنم که این جنبش فرهنگی که در سایه انکارات شاهنشاه ما بوجود آمده است موجب شده است که نه تنها در روستاهای کشور ما تعداد يك میلیون و پانصد هزار نفر در طی مدتی کمتر از ۵ سال بر تعداد دانش آموزان اضافه بشود بلکه در سراسر کشور در هر سال تحصیلی بین دوست و پنجاه تا سیصد هزار نفر فقط بر تعداد دانش آموزان مدارس ابتدائی نسبت بسال افزوده میشود البته این افزایش فوق العاده برای پیشرفت فرهنگ کشور است باز بعنوان مثال و برای مزید استحضار نمایندگان عرض میکنم فقط در استان تهران هر سال هفتاد هزار نفر بر تعداد دانش آموزان مدارس ابتدائی نسبت بسال قبل افزایش پیدا میکنند در خود شهر تهران چهل هزار نفر هر سال تعداد دانش آموزان نسبت بسال گذشته اضافه میشود این نیست جز استقبال شایانیکه مردم در شهرها و روستاها از فرهنگ و دانش کردند این نیست جز آثار ارزنده انقلاب شاه و ملت و تحولات غظیمی که در کشور بوقوع پیوسته و موجب گشته‌است که عموم طبقات اجتماعی کشور امروز از يك حداقل معیشتی برخوردار باشند که بد آنها اجازه بدهد که فرزندان شان را برای تحصیل بمدارس ابتدائی و دبیرستانها بفرستند (صحیح است) اما این استقبال شایان مردم از تعلیم و تربیت وزارت آموزش و پرورش و دستگاه آموزش را با چند مشکل مواجه کرده است که تا سر حد امکان برای رفع آن مشکلات با توجه بوج استقبالی که در طی مدتی بسیار کوتاه آغاز گردیده اقداماتی که تا سر حد امکان تا جایی امکانات انسانی اجازه بدهد شده و تصمیماتی در مورد کمبود معلم چه در سطح دبستانها و چه در سطح

دبیرستانها اتخاذ گردیده این تصمیمات شامل دو قسمت بود يك قسمت تصمیمات فوری و آتی برای جبران کمبود معلم و جرابگویی به احتیاجات مردم زیرا دستگاه آموزش نمیتوانست درهای مدارس را بروی مردم ببندد مردمیگه با اینهمه شوق و اشتیاق در سایه انقلاب به آسایش رسیده‌اند که میتوانند فرزندان خود را به مدارس بگذارند و يك تصمیمات طولانی مدت ، تصمیمات فوری که اتخاذ شد عبارت از این بود که در بسیاری از نقاط پر جمعیت قسمتهائی از جمله در شهر تهران و بعضی از شهرها و استانها مراکز جمعیت بزرگ که امکان تأمین جابجایی مدرسه و معلم فراهم نبود وزارت آموزش و پرورش با دوسه کردن مدارس ابتدائی تا حدی بر مشکل کمبود معلم و جفافاتی آمد به این معنا که در ساعات صبح عده‌ای از دانش آموزان در کلاس جوس حاضر میشوند تا ساعت یازده و نیم و دستهای دیگر از ساعت ۲ بعد از ظهر تا ساعت ۵ البته ممکن است نمایندگان محترم به این نکته اشاره بفرمایند که بسا یکسره کردن کلاسهای دبستانی ممکن است این نتیجه حاصل بشود که سطح معلومات دانش آموزان بدرجه کافی و مورد نیاز کشور نباشد ولی بنده اجازه میخوام این مطلب را بعرض نمایندگان محترم برسانم که امروز در تمام دنیا از لحاظ تعلیم و تربیت و از نظر روانشناسی معتقدند که اصولاً دانش آموزان در سطح معلومات ابتدائی باید يك نصفه روز تحصیل بکنند و نصف روز دیگر را به تفریحات سالم و ورزش و مطالعه خارج از برنامه های دبستانی بپردازند (عباس میرزائی - اینکه میفرمائید چنین نیست بجه‌هاییکه به تفریحات سالم میخواهند برونند بعد از ظهر خسته شده‌اند و چیزی نمیتواند بقمند بنده خودم بجهام بمدرسه میرود نصف روز بیکار است چون بعد از ظهر همه اش بازی کرده است) بعرض خواهم رسانید این يك مسأله علمی است که امروز دانشمندان بزرگ تعلیم و تربیت به این نتیجه رسیده‌اند که اصولاً يك نصف روز بیشتر طفل نباید در سنین دبستانی تحصیل بکند زیرا فشار بیش از این حد برای دانش آموزی که تا ساعت چهار و پنج بعد از ظهر بتحصیل در دبستان مشغول است و شب هم

باید تکالیف روز خودش را انجام بدهد دشوار است مضاف بر اینکه نمایندگان محترم انتظار دارند در دنیای امروز حتی برای دانش آموزان دستاویز مطالعات خارج از مدرسه اش ضروری تشخیص داده شده یعنی دانش آموز امروز نمیتواند به آنچه که در کلاس درس فرا میگیرد اکتفا بکند باید کتابهایی در سطح معلومات دانش آموز تهیه شود و برای مطالعه دانش آموز در دسترس او گذاشته شود خوشبختانه در کشور ما در این زمینه به ابتکار علیا حضرت شهبانوی گرامی ایران قدمهای بلندی برداشته شده و با تأسیس کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان که ریاست عالی آنرا شهبانوی ایران بعهده دارند و از جیب پرفتوت خودشان بدستگاه جوهی مرحمت فرمودند و کتابخانههای متعددی تأسیس شده است و در آینده تأسیس خواهند شد موجبات مطالعه خارج از کلاس برای دانش آموزان فراهم شده است و انشاء الله امیدواریم که این اقدامات توسعه پیدا کند تا بنحوی که جناب آقای عباس میرزائی فرمودند دانش آموزان در نصف روز که فراغت دارند و قششان را به بطالت نگذرانند بلکه در این کتابخانهها که بهمت والای شهبانوی گرامی ایران در دست تأسیس است بمطالعه خارج از برنامه بپردازند اما مسأله دیگر این است که علاوه بر این نکته حتی از لحاظ تعلیم و تربیت کلاسهای نصفه روزه اشکالی ندارد و دنیا بطرف آن میروند بسیاری از کشورهای جهان اصولاً کلاسهای ابتدائی خودشان را يك وقته میکنند در بعضی از کشورهای همسایه که خود بنده فرصت مسافرت و بازدید از تأسیسات فرهنگی آنها را داشتم تمام آموزش ابتدائی يك سزه است یعنی نصف روز يك دسته دانش آموز در کلاس شرکت میکنند و نصف روز دیگر را يك دسته دیگر شرکت میکنند بنابر این با توجه به این مطلب مقصود عرضم برای نمایندگان محترم این بود که این يك مسئله ای نیست که دلیل عقب ماندگی فرهنگ کشور ما نقصان امکانات کشور باشد البته همانطور که عرض کردم در کشورهای دیگر و بخصوص در بعضی از کشورهای همجوار ما تمام مدارس

ابتدائی بدون استثناء يك سراسر است نصف روز بگذشته شرکت میکنند و نصف روز دیگر دسته دیگری موضوع دیگر مشکلی که ایجاد شده است مسأله وسائل و احتیاجات است بنده گاهی مرقومه های نمایندگان محترم را درباره امکانات و تجهیزات مدارس در بعضی از روستاها و شهرها دیدم که نوشته اند میز و نیمکت نیست در بعضی نقاط تجهیزات به اندازه کافی نیست بنده این را می خواهم عرض کنم که در دوره انقلاب نباید بخاطر اینکه تمام وسایل و امکانات تحصیلی دانش آموزان فراهم بشود پیشرفت را متوقف کرد ولو اینکه زیر سایه درخت و روی زمین بنشینند آنچه لازم و ضروری است این است که معلم در کلاس درس حاضر باشد ولو اینکه این کلاس در زیر سایه درخت و در هوای آزاد تشکیل شود این یکی از نشانه های تحول و انقلاب کشور است اگر در بعضی از نقاط ما نمیتوانیم بعزت این جنبش عظیمی که در زمینه تعلیم و تربیت بوجود آمده است میز و نیمکت بمقدار کافی تهیه کنیم تصدیق میفرمائید چیزی از معنویت فرهنگ کشور کسر نمیکنید بلکه آنچه که مهم است وجود معلم و وجود وسایل است البته تصدیق میفرمائید دولت نمیتواند تقاضا داشته باشیم که تمام امکانات مالی خودش را برای تهیه این تجهیزات بوزارت آموزش و پرورش بدهد البته خیلی سیاست گزار خواهیم شد ولی ما بهداشت لازم داریم بیمارستان لازم داریم که تمام اینها برای این مملکت لازم است و دولت باید در آن زمینه سرمایه گذاری کند (دکتر المونی) - چند هزار مدرسه است که تا اکنون معلم ندارند (موسوی ماگویی) آقای دکتر علت واقعی کمبود دبیر را بفرمائید (اجازه می خواهم، مطلب را بعد عرض خواهم رساند بنده نمیخواهم در اینجا از مقام شامخ معلم که بسیاری از نمایندگان محترم افتخار داشتن این مقام را داشته اند تریبیت کنندگان این کشور هستند مطلبی ذکر کنم زیر بارها از پیش این تریبون مقام شامخ دبیر بوسیله نمایندگان محترم مجلس شورای ملی تشریح شده است بل نکته اشاره میکنم و آن این است که در این دوره انقلاب که ما با این مشکل بزرگ مواجه هستیم کارکنان وزارت آموزش و پرورش

باز تا آنجائی که امکانات اجازه میداد بنده نمیخواهم بگویم که این به مرحله ایده آل رسیده است ولی برای به نمر رساندن انقلاب همکاری و تشریک مساعی و تلاش کرده اند نمونه آن شکایتی است که در یکی از مطبوعات عصر کشور چاپ شده است و بنده بر بنده آنرا نگاه داشته ام تحت عنوان مراجعان اداری آموزش و پرورش چه کنند از سرستان نوشته شده شکایت کرده اند که سرپرست آموزش و پرورش هفته ای ۲۸ ساعت در مدارس تدریس میکنند معان آموزش و پرورش سرستان و دفتر دارو کمک دفتر دار در دبیرستان نو بنیاد بکار تدریس مشغول هستند به این ترتیب مردم میپرسند ما بکدام مقام در اداره آموزش و پرورش مراجعه کنیم نمایندگان محترم در دوره انقلاب جز این اصل از معلم نمیتوان انتظار داشت که در ساعات اداری خودشان هم ۲۸ ساعت در مدارس تدریس کنند بنحوی که در ادارات آدمی وجود نداشته باشد پشت میز این نمونه اقدامی است که دستگاه آموزش البته بنده عرض نمیکنم بطور ایده آل هست ولی در مقابل مشکلات این انسانهای بزرگی که بعنوان معلم مشغول تدریس و خدمت هستند در تمام نقاط مملکت به این اقدام انقلابی هم دست زده اند که در مطبوعات منعکس شده است. (دکتر یگانگی) ولی فرمایشات جناب عالی برای زایل معلم نشد شماموظفید به تعداد جمعیت و به تناسب جمعیت به تمام مراکز مملکت معلم بفرستید. بنده تمام مطالب را بعرض نمایندگان محترم خواهم رساند ولی استدعا میکنم توجه بفرمائید اما اینکه جناب آقای دکتر المونی فرمودند که با تمام اقداماتی که شما کردید هنوز کمبود معلم محسوس است بنده تصدیق میکنم ابتدای سال تحصیلی این مطلب را بعرض رساندم عرض کردم که ما يك مقدار تصمیمات فوری و آنی گرفتیم و يك مقدار تصمیمات آنی یعنی تصمیماتی که طویل المدت بود و اما تصمیماتی که طویل المدت بود عبارت از این بود که کلاسهای تربیت معلم را تربیت آموز کارر که در گذشته در تهران و مراکز استانها متمرکز بودند خرد کردیم در سراسر کشور بطوریکه خاطر نمایندگان محترم مستحضر است در گذشته فقط

در تهران و مراکز استانها کلاس تربیت معلم وجود داشت نمایندگان محترم بطور کلی برای استخدام آموزگار تمام درها بسته است به استثنای دودر که برای استخدام آموزگار باز است یکی سیاهیان دانشی که خدمات خود را بنحو ارزنده ای در مدارس مشغول به انجام میباشند در مدت ۱۴ ماه خدمت سیاهی دانش میتواند احتیاجات آموزگار را تأمین کند و برای آموزش کار رن هم سیاهی میتواند آموزش کار بشوند که کلاس آموزش کاری و تربیت معلم را دیده باشند و استحضار دارند که تا یکی دو سال پیش کلاسهای تربیت معلم فقط در استان تهران بود و مراکز استانها بدین معنی که مثلاً در تهران دوهزار نفر از دختران جوان تهرانی ثبت نام میکردند وقتی فارغ التحصیل میشدند ما اینها را برای تهران احتیاج نداشتیم و برای شهرستانهای استان تهران احتیاج داشتیم برای نفرش، قم، ساوه و در این نقاط هم با این اشکال مواجه بودیم که این معلمین زن نمیتوانند تنها باین نقاطیکه کسی آشنا نداشتند بروند ناگزیر بارانهمائی و ارشادی که در همین مجلس شورای ملی از نمایندگان محترم شنیدیم این تدبیر را به مرحله اجرا گذاشتیم که کلاسهای تربیت معلم را خرد کردیم و تصور میکنم به مقدار ۵۴ کلاس تربیت معلم در تمام شهرستانهای کشور بوجود آوردیم و شبانه روزی کردیم به نحوی که بتوانیم از هر بخشی دختران آن بخش در این دانشسراها و کلاسهای تربیت معلم شرکت کنند و وقتی تحصیل آنها تمام شد در همان بخش بعنوان معلم گمارده بشوند و دیگر در آینه تقاضای انتقال به مراکز استانها و بانخش نکنند البته در نتیجه این اقدام امروز ۵۴ کلاس تربیت معلم شبانه روزی در سراسر کشور بوجود آمده است و شاید از تعداد اینها نمایندگان محترم استحضار داشته باشند و در حوزه های انتخابیه خود نمایندگان هست البته وقتی نمره این کلاسها حاصل شد مشکل معلم تا اندازه ای حل خواهد شد ولی جناب آقای دکتر المونی یکی از علل کمبود معلم که من از این فرصت استفاده میکنم و بعرض نمایندگان محترم میرسانم این نیست که واقعاً تعداد معلم در اختیار وزارت آموزش و پرورش نیست یا دولت امکانات استخدام

را به وزارت آموزش و پرورش نداده باشد البته هیچوقت به میزان احتیاج وزارت آموزش و پرورش امکانات مالی دولت اجازه نداده که ما استخدام کنیم ولی با عامل فنی هم در این جریان مؤثر است در رودبار قزوین مخصوصاً در حوزه انتخابیه جنابعالی که در این مورد اقداماتی شده این بوده و نمایندگان محترم استحضار دارند که سیاهیان دانش در هر سال دودوره سیاهیان دانش میگیریم و تعداد این سیاهیان دانش ۳۰۰۰ و ۴۰۰۰ نفر هستند که در هر دوره درهای تحصیل را بروی روستائیان میگشایند وقتی بین خاتمه خدمت یکدوره از سیاهیان دانش (استدعای بذل توجه دارم) وقتی بین خاتمه خدمت یکدوره از سیاهیان دانش تمام آماده شدن سیاهیان دانش دوره بعد دو سه ماه تأخیر میشود تا گزیر برای مدت کوتاهی آن مدرسه روستائی درش بسته میشود تا سیاهیان دانش دوره بعد که در پشادگان مشغول گذراندن دوره آموزشی هستند آماده انجام خدمت شوند و این سه چهار ماه در نظر مردم و روستائیان ما که ای ساهمگان اشتیاق کامل به تعلیم و تربیت پیدا کرده اند اینطور جلوه میکند که ما درهای کلاسها را بسته ایم و دیگر باز نخواهیم کرد البته اینطور نیست و بعد از آنکه دوره بعد سیاهیان دانش خدمتشان در یادگانها انجام شد برای انجام خدمت بروستاها فرستاده میشوند و این گسزی تأمین خواهد شد در رودبار الموت اینطور پیش آمده است (دکتر الموتی - در رودبار الموت ۲۵۰ مدرسه مردم ساخته اند و ۷۰ مدرسه تعطیل است و سیاهی دانش را هم برده اند) در این نزدیکی هم ماه سپاه دانش دوره قبل خدمتش تمام شده با عرض تشکر مرخص میشوند چون خدمت وظیفه را انجام داده اند آماده خدمت میشوند و دوره بعد که حاضر میشوند بنده کمبود سیاهی آنجا را تأمین خواهم کرد و عده ای را به اینجا خواهم فرستاد و اما میرسیم به کمبود دبیر بنده امیدوارم نمایندگان محترم را گسل نکرده باشم حالا به مسئله کمبود جا و دبیر که مورد مراجعه نمایندگان محترم هست رسیده ایم این یکی از نتایج پیشرفت تعلیم و تربیت کشور

در سطح ابتدائی است بطوریکه بعضی نمایندگان محترم رساندم که در ۴ سال بعد از انقلاب تعداد دانش آموزان در روستاها یک میلیون و ۵۰۰ هزار نفر اضافه شده و در بسیاری از روستاها بعد از انقلاب بحر حله ای رسیده ایم که دانش آموزان کلاسهای ابتدائی را بر حلد تمام رسانیده اند و اگر تقاضای تأسیس دبیرستان دارند و بسیاری از این تقاضاهای که میرسد برای تأسیس دبیرستان در روستاهائی است که در سایه انقلاب ششم بهمین و سیاهیان دانش کلاسهای ابتدائی تأسیس شده و فرزندان روستاهای ما در این برنامه ابتدائی بحر حله کامل رسیده اند و این نامه در جهت تقاضائی است که در روزهای اخیر برای تأسیس دبیرستان از طرف جناب آقای دکتر الموتی برای بنده رسیده برای تأسیس دبیرستان در قریه معلم طلایه در رودبار الموت تقاضای دیگری است که در قاسم آباد ابرانشهر تقاضای دبیرستان شده است بنده با نهایت صراحت بعرض نمایندگان محترم میرسانم این قاسم آبادی که ملاحظه میفرمائید که تقاضای تأسیس دبیرستان از مادرند این همان نقطه ای است که در سال گذشته علیاحضرت شهبانوی ایران در سفری که باستان سیستان و بلوچستان تشریف فرما شدند در آن سفر عنایت فرمودند پنج سفر را بر خود هموار فرمودند با دشواری راه در ۲ کیلومتری ابرانشهر از این قریه باز دید فرمودند و اظهار عدم رضایت فرمودند برای آنکه چرا دبستان آنجا ساختمانش نیمه تمام است و در نتیجه آن نیمه تمام است در یک چنین قریه ای که در سایه انقلاب کلاس تشکیل شده است و هنوز هم نتوانسته ایم کلاس اینها را تکمیل کنیم اهالی تقاضای تأسیس دبیرستان از ما کرده اند و این تقاضائی است که در روزهای اخیر رسیده و صدها تقاضای نظیر این میرسد ولی بنده بعرض نمایندگان محترم میرسانم که تمام تقاضاهای نمایندگان محترم و تقاضاهای که از طرف هموطنان روستائی ما میرسد و به وزارت آموزش و پرورش منتقل میفرمائید آیا صحیح هست در تمام این روستاها ما کمبود معلم و دبیر را تأمین نکنیم در حالیکه بگفته خود نمایندگان محترم و به تصدیق نمایندگان در شهرها کمبود دبیر داریم آیا صحیح

است که در این نقاط دبیرستان تأسیس کنیم در صورتیکه در خود تهران و شهرستانها هنوز دبیر به تعداد کافی نداریم این يك دور تسلسلی است و امیدوارم هایگز روز از این دور تسلسل خارج بشویم و توفیق حاصل خواهیم کرد که خواسته رهبر عالیقدر کشور شاهنشاه آریامهر زادر زمینه آموزش و پرورش مراعات نظر کنند چرا بگفته ام نمایندگان محترم استحضار دارند طبق نظر مطاع مبارک در دوسه سال اخیر وزارت آموزش و پرورش با نهایت مطالعه با نهایت تمیق و بصیرت و حوصله بر نامه آموزشی کشور را با احتیاجات بحر انقلاب تهیه کرده است و بموجب همین برنامه يك دوره سه ساله راهنمایی تحصیلی بوجود خواهد آمد و از همراه آمده در این دوره برنامه ۷۰ درصد از برنامه ها نظری و ۳۰ درصد از برنامه های تعلیمات حرفه ای خواهد بود (احسن) و در این دوره است که دانش آموزان سراسر کشور علاوه بر دروس نظری، دروس عملی و حرفه ای و فنی خواهند خواند و ما روی نمراتیکه طی سه سال بدست آورده اند و مطالعاتی که روی آنها بعمل خواهد آمد نتایج آنها را تشخیص خواهیم داد و آنها را هدایت راهنمایی خواهیم کرد وزارت آموزش و پرورش خود را آماده اجرای چنین برنامه ای کرده و در چنین شرایطی اجازه نخواهد نمایندگان محترم این فرصت را بدهند که از تأسیس دبیرستان در روستاها خودداری نکنیم تا بتوانیم این مقدمات توسعه تعلیمات فنی و حرفه ای را با ایجاد راهنمایی تحصیلی بحر حله اجرا گذاریم اگر بخواهیم در این نقاط دبیرستان تأسیس کنیم از يك طرف با مشکلی مواجه هستیم که کمبود دبیر مانع از اینکار است و از طرفی ممانع اجرای برنامه های جدید و برنامه های آموزشی خواهد شد این را برای استحضار نمایندگان محترم عرض کردم اجازه میخواهم حالا اقداماتیکه وزارت آموزش و پرورش برای کمبود دبیر در طی سالهای اخیر انجام داده است به اختصار بعرض برسانم بنده بعرض کردم بنیاد فرهنگ کشور یکی از ارکانش معلم است بنده بگذشته کاری ندارم که چه شد که در گذشته دانشسراهای تربیت دبیر منحل شد (با نون تربیت

بدبختی از آنجا شروع شد بدبختی از آنروزی شروع شد که دانشسراها را که مهمترین مرکز تربیت معلم بود منحل کردند) (کاملاً صحیح است) بنده خیلی تشکر میکنم که سرکار توصیف فرمودند بنده وارث گذشته هستم یکی از اقدامات بزرگ شاهنشاه فقید رضا شاه کبیر تأسیس دانشسراهای تربیت دبیر برای تربیت دبیران بنیادگذاران فرهنگ نوین شاهنشاه آریامهر بارها علاقه خود را بنشانیده مبنای دانشسرای عالی و تربیت معلم ابراز فرمودند ولی با کمال تأسف در گذشته نزدیک دانشسراها در کشور منحل شد بنده عرض میکنم در نتیجه انحلال دانشسرای عالی اساس تربیت معلم و تربیت انسان برای مدارس کشور بکلی از بین رفت نمایندگان محترم تصدیق میفرمائید که دبیر انسانی است تربیت شده بنگار این وسیله ای نیست که بصورت کالای تجارتي در اختیار وزارت آموزش و پرورش باشد که اگر در منطقه ای دبیر کم است فوراً به آنجا اعزام نکنند این دبیر انسانی است که باید تربیت بشود مختصاً سفانه دانشسرای عالی منحل شده بود در دوسه سال اخیر وزارت آموزش و پرورش تلاش خستگی ناپذیری برای تأسیس دانشسرای عالی بعمل آورد و در اجرای امر به مبارک شاهنشاه در ۵ منطقه کشور دانشسرای عالی علاوه بر ۵۴ مرکز تربیت معلم در کشور بوجود آمد در تهران دانشسرا بنیادش محکم شد و يك دوره دوساله تربیت دبیر علوم که در این دوره مطلقاً دیپلمه ریاضی و طبیعی را میگیریم در این دوره مطلقاً علوم طی دو سال فوق دیپلم فقط علوم فیزیک، شیمی، طبیعی تدریس میکنیم و بعد از دوسال آنها را آماده میکنیم برای اینکه تزیق فوری و آبی برای کمبود دبیر علوم تمام مدارس کشور بدهیم بنده با کمال تأسف عرض میکنم امروز ساعات علوم بسیاری از مدارس همانطور که نمایندگان محترم هم فرمودند توسط معلمین غیر متخصص شاید معلمین عربی تدریس میشود و این شاید یکی از مشکلات عقب افتادگی علوم در کشور ما باشد ولی با این اقداماتیکه بعمل آمده است امیدواریم که يك تزیق آبی و فوری از لحاظ کمبود دبیر علوم در دوره اول تمام کشور بدهیم در اصفهان در

مشهد در تبریز و در اهواز دانشسرای عالی تربیت دبیر علوم طی دو سال اخیر تأسیس شده است و محصول آن امسال در تهران و سال آینده در شهرستانها استانها عرضه خواهد شد بنا بر این آنچه که الان بعنوان کمبود دبیر با آن مواجه هستیم میراث گذشته است که خوشبختانه در سال آینده با این اقدام بزرگ و بایشرفتها یکک در سایه رهبری شاهنشاه آریامهر انجام گرفته برای توسعه کلاسهای تربیت دبیر در سالهای آینده این کمبود منتفی خواهد شد بعنوان مثال الان در دانشسرای عالی تهران ۱۰۹۶ نفر در دوره روزانه دبستان دانشسرای عالی در رشته علوم مشغول تعلیم هستند در دانشگاه مشهد ۱۸۲ نفر در دانشگاه تبریز ۱۰۵ نفر در دانشگاه اصفهان ۱۴۳ نفر در دانشگاه اهواز ۹۷ نفر جمع ۱۶۲۳ نفر هم اکنون در دانشسراهایی که طی دو سه سال اخیر تأسیس شده اند برای تربیت دبیر علوم مشغول تحصیل هستند در مرکز تربیت حرفه‌ای نارمک ۵۰۰ نفر دبیر فنی حرفه‌ای برای بسیاری بر نامه‌های دوره راهنمایی تحصیلی که از مهر ماه آینده تأسیس خواهد شد از سال گذشته مشغول تحصیل هستند و هم اکنون مشغول تحصیلند بنا بر این جمعاً ۲۵۷۳ نفر دبیر علوم و دبیر دوره راهنمایی تحصیل مشغول تحصیل هستند امیدواریم با شروع کار این دبیرها مشکل کمبود دبیر در سراسر کشور حل شود یکی از مشکلاتی هم که ما برای تربیت دبیر علوم داریم این است که استاد دانشسرای عالی و دانشکده علوم پدر رشته ریاضیات و فیزیک فاقد هستیم و متأسفانه نتوانسته ایم تا کنون این مشکل را حل بکنیم امیدوارم همکاری‌ها بکنند و این علوم و تعلیمات عالی بتوانند این مشکل را حل بکنند ما یک قدم کوچکی برداشتم و آن این است که در دانشسرای عالی تهران یک کلاس عالی تربیت استاد علوم برای دانشسراهای شهرستانها و دانشکده‌های علوم شهرستانها تأسیس کردیم که از این کار دو سال میگذرد ده نفر از بهترین دبیرهای ریاضی کشور را آورده ایم با استفاده از حقوق تمام وقت مشغول تحصیل هستند بسیاری از استادان عالیقدر تهران در آنجا تدریس میکنند چندان از استادان برجسته علوم از کشورهای خارج دعوت شده اند و مشغول تدریس هستند

موجب خوشوقتی است که بعرض نمایند گمان محترم برسانم که نتایج آن فوق العاده درخشان بوده و امیدوارم در سال آینده ۱۰ نفر استاد برای تدریس در دانشسرای عالی مشغول کار شوند و قتی که نتوانستیم فارغ التحصیل رشته ریاضی و علوم را از خارج از کشور تأمین کنیم از شخصی که در داخل کشور تحصیل کرده اند برای دانشسرای عالی و دانشسراهای داخل کشور میتوانیم تأمین کنیم این برنامه آینده ما بود برای مطلبی که امروز با آن مواجه هستیم از نمایندگان محترم استمداد میکنم یکی از نمایندگان در اینجا فرمودند زمان زمان انقلاب و اصل انقلاب است و موقعی است که ما با دولت باید همکاری کنیم بنده برای رفع مشکلات از نمایندگان محترم استمداد میکنم مشکل را بعرض میرسانم در نتیجه آنچه در گذشته شده است و بنده بهیچوجه وارد جزئیات آن که مسئول بوده نمیشوم در نتیجه انحلال دانشسرای عالی ما امروز دبیر کافی نداریم بنده تصدیق میکنم در ابتدای سال جاری دولت اعتبار استخدام ۱۰۰۰ دبیر را در بودجه وزارت آموزش و پرورش تأمین کرد اعلان دادیم در مطبوعات برای استخدام دبیر حتی حاضر شدیم که لیسانسیه‌های آزاد را هم بپذیریم در رشته‌های علوم، ادبیات ریاضیات و زبان مخصوصاً که مورد احتیاج است با کمال تأسف باید بعرض برسانم با خوشبختانه به جهت دیگر که فقط تاکنون بین ۳۰۰۰ تا ۴۰۰۰ نفر لیسانسیه آماده خدمت شده اند و این را عرض کردم متأسفانه برای وزارت آموزش و پرورش و خوشبختانه برای مملکت و این میرساند که ما به آن مرحله از پیشرفت و تحول رسیده ایم که بازار کار کشور بروی جوانهای تحصیل کرده باز شده است و آنقدر کمپش در کارها پیدا شده است که این جوانان جذب میشوند در کشور و بیکاری وجود ندارد ولی هر یک از نمایندگان محترم به بنده یک لیسانسیه معرفی بفرمایند مطمئن باشند همین امروز استخدام میکنم و بهمان حوزه انتخابیه معرفی خواهد شد بنا بر این تصدیق میفرمائید که دبیر کم داریم و مشکلی است که در گذشته ایجاد شده برای رفع آن این اقدامات را تاکنون کرده ایم یعنی ۲۵۰۰ نفر الان برای تربیت دبیر در کلاسها مشغول

تحصیل هستند (موسوی ما کوئی لیسانسیه شیمی که ۲۵۰۰ تومان میگیرد نماید با ۷۰۰۰ تومان در آموزش و پرورش استخدام شود) این است که از نمایندگان محترم استمداد دارم که به این مشکل توجه بفرمایند مشکلی است زود گذر استمداد دارم اگر امکان داشته باشد حتی خود نمایندگان محترم هم جمعاً می‌دارد اگر ساعتی از وقتشان را برای اجرای یکی از هدفهای بزرگ انقلاب یعنی توفیق اصل ششم انقلاب در اختیار وزارت آموزش و پرورش بگذارند با مردم را ترویج کنند که برایگان این کمک را بدستگاه آموزش کشور بکنند بنده بینهایت سپاسگزار خواهم بود بعرض کمال پوزش و معذرت از اطاله کلام چون عرض این مطالب را این اطلاعات برای نمایندگان محترم مجلس شورای ملی ضروری بود امیدوارم که تا حد امکان در ادای توضیحات برای روشن شدن ذهن نمایندگان محترم مجلس شورای ملی مشکلی که دستگاه آموزش کشور فعلاً از لحاظ کمبود دبیر با آن مواجه است توفیق پیدا کرده باشم امیدوارم انشاء الله در سایه رهبری شاهنشاه بزرگ و کمک نمایندگان محترم مجلس شورای ملی وزارت آموزش و پرورش بر این مشکل فایز بیاید (احسن است)

رئیس - آقای پردلی بفرمائید.

پردلی - امروز شخصیت هر فردی از هر طبقه‌ای اجتماع که باشد بسته بمقام و ارزش علمی اوست از این جهت تمام افراد از تمام طبقات بخصوص طبقه سوم آن نطفه محروم گذشته برای جبران شکست‌ها و حقارتها بویژه در روستاها و دهات با یک حرص و ولع عجیب دنبال تحصیل میروند در سیستان مردم اطفا لشان را با شکم گرسنه بالباس کهنه، مندرس و پاره دنبال تحصیل میفرستند آنها که نماندند اخیراً دیده اند بطوریکه در سیستان تعداد مجتهدین از شان هم بیشتر است یک علتش هم این است که دستگاه آبیاری سیستان را خراب کرده و سیستان رو بخرابی میرود امید مردم این است چون میدانند چند سال دیگر باید جلای وطن کنند میگویند افلا بچه‌ها را نشان راه نجات داشته باشند دستگاه آبیاری نان مردم آب مردم را بریده و فقر عمومی را بوجود آوردیم است سازمان آبیاری سیستان را خراب

کرده وزارت آموزش و پرورش طرف یکسال ۱۴ دبیر ریاضی فیزیک و شیمی را نمیدانم دبیر طبیعی هم جزو آنها بوده باخیر از سیستان منتقل کرده چه بکنند مردم آقای نخست وزیر یک روزی فرمودند که جناب آقای وزیر آموزش و پرورش حکیمباشی شده، حکیمباشی مردم سیستان هستند (آموزگار - بنادر جنوب را هم بفرمائید) سیستان یک وقتی انبار غله بود امید ایران بودقران شما سیستان را خراب کردید بی جهت در این انتقالات آیا مسئول مدیر کل استان است معاون است رئیس کارگزینی است کیست؟ برای تسلی مردم باید یک نفر را مجازات کرد مؤاخذه کرد افلا برای تسلی مردم، دبیر کم است قبول داریم اما چه مانعی دارد که تعداد دبیران لیسانسیه‌ای که دارید و سیکل دوم دبیرستانهایی که دارید بیاورید جدی با مردم در بین بگذارید با نمایندگان مردم در بین بگذارید ناراهی پیدا کنیم دبیر کم داریم ولی باید این تعداد را به نسبت تقسیم کرد ما که معمولاً مثل اینکه با وزارتخانه‌ها کاری نداریم اگر تلفنی هم بکنیم که بگوئیم و بشنویم با نهایت بی حوصلگی و بی میلی میگویند ما وظیفه خودمان را میدانیم دبیر کم است یک نفسی هست آیا میشود به این بهانه که دبیر کم است هر کس را منتقل کنند و هر کاری میخواهند بکنند اینکه دیگر یک موضوع فنی و تکنیکی نیست که ماحق اظهار نظر نداشته باشیم سیاست نیست که وضع خاصی داشته باشد مصلحت عمومی هم ایجاب نمیکند که یک دستگاه هر کاری دلش بخواهد بکند اگر دستگاه آبیاری سیستان را خراب نکرده بود فقر عمومی ایجاد نکرده بود شاید عده‌ای از بازرگانان و تجار خیر خواه آنجا در کار تعلیم و تربیت شرکت میکردند اما این امید هم قطع شد وزارت آموزش و پرورش بیاید به تعداد لیسانسیه‌هایی که دارند به تعداد سیکل دوم دبیرستانهایی که دارند تقسیم بندی کنند بگذارید ظلم بالسویه بشود من شنیده‌ام که لیسانسیه‌ها بصورت بازرگ در دبستانهای مراکز استانها و در دهات تدریس می‌کنند یعنی هر کس هر جا خواسته رفته وزارت آموزش و پرورش باید احتیاجات هر نقطه و نقاط دور افتاده را در نظر بگیرد اما کانات و احتیاجات مالیشان را رفیع کنند تا تضییع حق

نشود امروز هر معلمی را بهر کجا که امر کنشدمیرود
برای اینکه میدانند جای دیگر کار نیست کما اینکه يك
روز يك معلمی که بی احترامی به بالا ترش کرده بود او
را به ایرانشهر فرستادند تا بر این برای اینکه با رفت
بیشتری بر اوضاع بنده رسیدگی بشود و بفرمایشات جناب
آقای وزیر فرهنگ (عده ای از نمایندگان - آموزش و
پرورش) بله آموزش و پرورش ما جوانهای قدیم هستیم
اجازه بفرمائید بکمسیون رسیدگی بسؤالات ارجاع
شود شاید راهی پیدا شود و از این ندانم کار به جلو گیری
شود و بشنوائیم کسی را تعقیب کنیم و خواستهای
رهبر بزرگ خودمان را انجام بدهیم و يك انقلاب
اداری همه جانبه انجام بدهیم و هشدار به دستگاہها بدهیم که
با انقلاب با بدهم آنهنگ با شد و اجازه ندیم انقلاب لحظه ای
بمعنوان مطالعه متوقف بشود بالاتر از همه ارباب و بردگی
قرون وسطائی اداری را از بین ببرید و جان مردم را نجات
بدهید عرض دیگری دارم و آن پیغامی است برای آقای
نخست وزیر .

رئیس - آقای پرهی راجع به همین موضوع است؟
پردلی - نخیر .

رئیس - پس بعداً بفرمائید ، نظر تان این است که
سؤال به کمسیون تحقیق برود ؟ (پردلی) - اگر اجازه
بفرمائید خانمها و آقایانیکه موافقت سؤال به کمسیون
رسیدگی بسؤالات ارجاع بشود خواهش میکنم قیام
بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . سؤال به کمسیون
رسیدگی بسؤالات ارجاع میشود .

پردلی - مردم سیستان تشکر میکنند
دکتر حکیم شوشتری - تشکر بکنید
پردلی - تشکر کردم .

**۶ - طرح گزارش شور اول کمسیون امور خارجه
راجع بموافقنامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی
ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی**

رئیس - گزارش کمسیونها راجع بموافقنامه
فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری
سوسیالیستی چکسلواکی مطرح است قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمسیون امور خارجه
بمجلس شورای ملی

رکمسیون امور خارجه در جلسه ۲۰ آذرماه ۱۳۴۶

با حضور نماینده دولت لایحه شماره ۱۸/۲۳۴/۱۲۵۰-
۱۳۴۶/۳/۲۵ ارسالی از مجلس سنا راجع به موافقتنامه
فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری
سوسیالیستی چکسلواکی را که بشماره ۸۷ چاپ شده است
مورد رسیدگی قرارداد و تصویب نمود .

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .
قانون موافقتنامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی
ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی

ماده واحده - موافقتنامه فرهنگی بین دولت
شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی
که مشتمل بر يك مقدمه و دو ماده است و در تاریخ ۵
خردادماه ۱۳۴۶ برابر ۲۶ مه ۱۹۶۷ در پراگ به امضای
نمایندگان دولتین رسیده است تصویب و بدولت اجازه داده
میشود اسناد تصویب آنرا مبادله نمایند .

مخبر کمسیون امور خارجه - مافی

گزارش شور اول از کمسیون فرهنگ و هنر
بمجلس شورای ملی

کمسیون فرهنگ و هنر در جلسه ۲۲ آذرماه ۱۳۴۶
باحضور نماینده دولت لایحه ارسالی از مجلس سنا راجع
بموافقتنامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت
جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی را مورد رسیدگی
قرارداد و گزارش کمسیون امور خارجه را در این مورد تأیید
و تصویب کرد . اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی
تقدیم میدارد .

مخبر کمسیون فرهنگ و هنر - مجید محسنی
گزارش شور اول از کمسیون آموزش و پرورش
بمجلس شورای ملی

کمسیون آموزش و پرورش در جلسه ۲۰ آذرماه

۱۳۴۶ با حضور نماینده دولت لایحه ارسالی از مجلس سنا
راجع به موافقتنامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی
ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی را مورد
رسیدگی قرارداد و گزارش کمسیون امور خارجه را
در این مورد تأیید و تصویب نمود اینک گزارش آنرا بمجلس
شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمسیون آموزش و پرورش - موسوی ماکوئی
رئیس - کلیات این لایحه مطرح است نظری نیست؟
(اظهاری نشد) ورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها
و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام بفرمایند (اکثر
برخواستند) تصویب شد . ماده واحده مطرح است نظری نیست؟
پیشنهادی هم نرسیده لایحه برای شور دوم بکمسیونهای
مربوط فرستاده میشود .

**۷ - طرح گزارش شور اول کمسیون امور خارجه
راجع به اصلاح بعضی از مواد موافقتنامه بین
دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی هلند
در مورد سرویسهای حمل و نقل هوائی
بازرگانی بین دو کشور و ماوراء آنها**

رئیس - گزارش کمسیون خارجه راجع به
قانون اصلاح بعضی از مواد موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی
ایران و دولت پادشاهی هلند راجع بسرویسهای حمل و
قل بازرگانی بین دو کشور مطرح است قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)
گزارش شور اول از کمسیون امور خارجه
بمجلس شورای ملی

کمسیون امور خارجه در جلسه ۲۰ آذرماه ۱۳۴۶
باحضور نماینده دولت لایحه شماره ۱۸/۲۳۶/۱۶۴۳ -
۱۳۴۶/۱/۲۳ ارسالی از مجلس سنا راجع به قانون اصلاح
بعضی از مواد موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و
دولت پادشاهی هلند راجع بسرویسهای حمل و نقل هوائی
بازرگانی ما بین دو کشور و ماوراء آنها را که بشماره ۸۶
چاپ گردیده مورد رسیدگی قرارداد و تصویب نمود .

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم
میدارد .
قانون اصلاح بعضی از مواد موافقتنامه بین دولت
شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی هلند
راجع به سرویسهای حمل و نقل هوائی
بازرگانی ما بین دو کشور و ماوراء آنها

ماده واحده - متن نامه وزیر امور خارجه دولت
شاهنشاهی ایران بعنوان سفیر دولت پادشاهی هلند در
تهران ناظر باصلاح بعضی از مواد موافقتنامه بین دولت
شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی هلند راجع بسرویسهای
حمل و نقل هوائی بازرگانی ما بین دو کشور و ماوراء آنها
مورخ ۹ آبان ۱۳۲۸ برابر ۱۳۱ اکتبر ۱۹۴۹ که مشتمل بر
يك مقدمه و چهار ماده و بمنزله پروتکل اصلاحی موافقتنامه
مذکور میباشد تصویب و اجازه مبادله آن داده میشود .

مخبر کمسیون امور خارجه - مافی

گزارش شور اول از کمسیون راه بمجلس شورای ملی

کمسیون راه در جلسه ۲۲ آذر ماه ۱۳۴۶ با
حضور آقای دکتر کنجی معاون وزارت راه لایحه ارسالی
از مجلس سنا راجع بقانون اصلاح بعضی از مواد موافقتنامه
بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی هلند راجع
بسرویسهای حمل و نقل هوائی بازرگانی ما بین دو
کشور و ماوراء آنها را مورد رسیدگی قرارداد و گزارش
کمسیون امور خارجه را در این مورد تأیید و تصویب نمود .
اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم
میدارد .

مخبر کمسیون راه - مهندس فروهر
رئیس - کلیات لایحه مطرح است ، نظری نیست ؟
(اظهاری نشد) به ورود در شور ماده واحده رأی میگیریم
خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند
(اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده واحده مطرح است ،
نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) پیشنهادی هم نرسیده لایحه
برای شور دوم بکمسیونهای مربوط ارجاع میشود .

۸- تقدیم یک فقره لایحه بوسیله آقای دکتر مجید

رهنما وزیر مشاور

رئیس- آقای دکتر رهنما فرمایشی دارید بفرمائید.

دکتر مجید رهنما (وزیر مشاور) جناب آقای رئیس

بسیار مفتخرم که بعد از معرفی دولت جدید برای اولین بار در

این مکان مقدس حضور می‌یابم و همکاری نزدیک خودم را با

نمایندگان محترم که اغلب از دوستان نزدیک خودم هستند

و همکاری ایشان را که اساس موفقیت خودم میدانم

شروع میکنم با اجازه جنابعالی ویر و توضیحاتی که جناب

آقای نخست وزیر هنگام معرفی دولت دادند اینک لایحه

جدید تشکیل وزارت علوم و آموزش را خدمتتان تقدیم

میکم (نمایندگان - مبارک است)

ساحت مقدس مجلس شورای ملی

نظر نماینده فراهم آوردن موجبات توسعه روز افزون

اقتصادی و اجتماعی کشور بیش از پیش بستگی بتطبیق

برنامه‌های رشد و توسعه با آخرین ترقیات علمی و فنی

و میزان بکار انداختن نیروهای انسانی دارد و از آنجائیکه

توسعه و ترویج تحقیقات علمی و تجهیز تقویت تعلیمات

عالیه از عوامل ذیقیمت و حیاتی رشد اقتصادی و اجتماعی

کشور بشمار میرود و لازم است که فعالیتهای علمی و تحقیقاتی

دانشگاهی در جهت پیشرفت سریع اجتماع تقویت و هماهنگ

گردد، دولت لازم میداند فعالیتهای فوق را در سازمان

مجرب و در صلاحیتی بنام وزارت علوم و آموزش عالی تمرکز

پدند و وظائف و مسئولیتهای این وزارت که مشتمل بر نه

ماده میباشد بضمیمه تقدیم مجلس شورای ملی میگردد و

نقضای تصویب آنرا دارد

نخست وزیر

رئیس- بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۹- تقدیم یک فقره لایحه بوسیله آقای معاون

وزارت بهداری

رئیس- آقای دکتر مرشد بفرمائید.

دکتر مرشد (معاون وزارت بهداری) - با اجازه

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی لایحه ایست برای

تربیت مامای محلی روستایی که تقدیم میشود (چند نفر از

نمایندگان - بسیار لازم و خوب است، احسنت)

رئیس- بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۰- تقدیم دو فقره اصلاح بونجه و دو فقره بونجه

دیون بوسیله آقای معاون وزارت دارائی

رئیس- آقای قوام صدری بفرمائید

قوام صدری (معاون وزارت دارائی) - با اجازه

مقام محترم ریاست دو اصلاح بودجه است مربوط بوزارت

جنگ و استیتوی سلطان و دو صورت از دیون بالاجزه

وزارت زاهدان و دارمیری کل کشور است که بایستی در

کمیسیون بودجه مورد رسیدگی قرار بگیرد تقدیم

نقضای ارجاع بکمیسیون میشود.

رئیس- بکمیسیون بودجه ارجاع میشود.

۱۱- طرح و تصویب گزارش کمیسیون دادگستری

دائر بر منتفی بودن لایحه تشکیل شورای خانواده

و ابلاغ بدولت

رئیس- گزارش کمیسیون دادگستری راجع بمنتهی

بودن لایحه تشکیل شورای خانواده مطرح است فرائد

میشود

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۲۲ آذر ماه ۱۳۴۶

با حضور آقای پرتو معاون پارلمانی وزارت دادگستری

لایحه شماره ۹۷/۷۶۲۲ - ۴۲/۱۰/۱۲ مربوط به تصویب نامه

شماره ۴۱۲۶ - ۴۲/۶/۳۰ ارسالی از مجلس سنا راجع

به تشکیل شورای خانواده را که بشماره ۸۹ چاپ شد

است مطرح کرد و با توجه بتوضیحات آقای پرتو بمنتهی

بر عدم ضرورت تصویب لایحه فوق الذکر پس از تصویب

قانون حمایت خانواده اظهار نظر نمود که مفاد لایحه

۱۲- تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - چون فعلاً مطلب دیگری در دستور نداریم

با اجازه خانمها آقایان جلسه امروز ختم میکنم جلسه

آینده ساعت ۹/۵ صبح روز سه شنبه هفته آینده خواهد

و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر)

(ساعت ۱۱ و ده دقیقه صبح جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - مهیندس عبدالله ریاضی